

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ δραχμὰς 75. Ἐξάμηνος δραχ. 40. Τρίμηνος δραχ. 22.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέηποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος

Ἐν Ἀθήναις, 19 Ἰουνίου 1926

Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 29

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

—Συνεχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Κάποια στιγμή, καθὼς ἔτρωγε τὸ ψητὸ του, ἀκούγοντας τοὺς ἐνθουσιασμοὺς τοῦ Νταρζαντόν, ὁ τραγουδιστὴς τοῦ εἶπε:

—Ἐσὺ, ἀλήθεια, στάθηκες φρόνιμος καὶ τυχερός. Πῶτα ὅμως καὶ μᾶς... Ὅσο συλλογιέμαι πὼς αὔριο, αὐτὴ τὴν ὥρα, ἐνῷ σεῖς θὰ τρῶτε πάλι σ' αὐτὴ τὴν ὥρα τραπεζαρία, μ' αὐτὴ τὴν ἐξοχὴ θέα, ἐγὼ θὰ βρισκομαι κλεισμένος σὲ κανένα πνιγερὸ ρεστοράν τοῦ Παρισιῦ...

—Καὶ πάλι καλὰ ἂν μπορούσαμε νὰ τρῶμε καθεμέρα σὲ ρεστοράν, ἐπρόσθεσε ἀκόμα πρὸς μελαγχολικὰ ὁ γιατρὸς Χίρς.

Ὁ Νταρζαντόν τοὺς λυπήθηκε.

—Μπά! φώναξε· καὶ τί σὰς ἐμποδίζει νὰ μέινετε λίγον καιρὸ μαζί μας; Τὸ σπῖτι χωρεῖ καὶ τὰ κελλάρια εἶναι γεμάτα...

—Ναί, ναί! ἐπρόσθεσε καὶ ἡ Ἰδα μὲ προθυμία. Καθίστ' ἐδῶ... θὰ εἶναι ὠραῖα... θὰ κάνουμε ἐκδρομὲς...

—Κι' ἡ Ὁπερα: ἔκαμε ὁ Λαμπασσέντρ πού εἶχε τώρα δοκιμὲς καθεμέρα.

—Σεῖς ὅμως, κύριε Χίρς, δὲν τραγουδατε στὴν Ὁπερα;..

—Νὰ σὰς πῶ τὴν ἀλήθεια, κοντέσσα μου, ἐγὼ εὐχαρίστως θὰ δεχόμουν τὴν εὐγενικὴν πρόσκλησίν σου. Αὐτὸ τὸν καιρὸ, ὅλη μου ἡ πελατεία λείπει στὴν ἐξοχή.

Ἡ πελατεία τοῦ γιαιτροῦ Χίρς στὴν ἐξοχή! Τί ἀπρόοπτο ἀστεῖο! Ἀλλὰ κανένας δὲν ἐσκέφθηκε νὰ γελάσῃ. Μεταξὺ Ρατέδων, τέτοιες φαντασιοσκοπίες περνοῦσαν ἀπαρατήρητες.

—Ἐλα, ἀποφασισέ το, εἶπε ὁ Νταρζαντόν. Καὶ πρῶτα-πρῶτα θὰ μοῦ κάνῃς χάρη ἐμένα. Στὴν κατάστασιν πού βρισκομαι, ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ἱατρικὴ

σου συνδρομὴ. Δὲν τὸ βλέπεις καὶ μόνος;

—Ἀ, μὰ τότε δέχομαι!.. Τί σοῦ εἶπα κι' ἐγώ; Ὁ Ριδάλ δὲν ξέρεي τί τοῦ γίνεται. Ἐγώ, σ' ἓνα μῆνα, ἀναλαμβάνω νὰ σὲ κάνω περδίκι!

—Ἀμὴ τὸ Γυμνάσιον; ὁ Μορονδάλ; φώναξε ὁ Λαμπασσέντρ, ζηλεύοντας πού δὲν μπορούσε κι' αὐτὸς νὰ κάνῃ χάρισμα λίγη ἐξοχή.

—Ἀς πᾶνε στὴν ὁργή! Βαρέθηκα πιά καὶ τὸ Γυμνάσιον, καὶ τὸν Μορον-

δάλ, καὶ τὴ μέθοδο Δεκοστέρ!..

Κι' ὁ γιατρὸς Χίρς, πού εἶχ' ἐξασφαλίσει πιά γιὰ λίγον καιρὸ τροφὴ καὶ κατοικία, ἐξακολούθησε νὰ κατηγορεῖ τὸν κατὰστημιν πού τὸν ἔτρεφε: Ὁ Μορονδάλ ἦταν κατεργά-

«Τριγύριζαν ἀνάμεσα στοὺς ρης» δὲν εἶχε πεντάπαγκους...» (Σελ. 230) ρα καὶ δὲν πλήρωνε

ποτέ· ἐπειτα ὅλοι τὸν εἶχαν ἀφήσει ἢ ἱστορίᾳ τοῦ Μαντοῦ τὸν εἶχε βλάψει πολὺ. Κελλὰ ἔκανε κι' ὁ Τζάκ πού τὸ σκασε, δὲν ἦταν πιά ζωὴ ἐκεῖ-μέσα!

Ἐπειτα ἄρχισε τὰ δικά του ὁ Λαμπασσέντρ. Τὰ εἶχε μὲ τοὺς συνδεέλους τοῦ στὴν Ὁπερα, πού ἦταν ὅλοι φαντασμένοι καμπωτίνοι, χωρὶς τολέντο καὶ χωρὶς φωνή. Τὰ εἶχε ἀκό-

μα μὲ τὸ διευθυντὴ, πού δὲν τοῦ ἔδινε παρὰ δευτέρους ρόλους, τιποτένιους. Καὶ γιατί; Γιατ' ἤξερε πὼς εἶχε σοσιαλιστικὲς ιδέες, πὼς ἄλλοτε ἦταν ἐργάτης, πὼς εἶχε βγεῖ ἀπ' τὸ λαὸ καὶ τὸν ἀγαποῦσε...

—Μάλιστα! ἀγαπῶ τὸ λαὸ! φώναξε ὁ τραγουδιστὴς, χτυπώντας τὸ τραπέζι μὲ τὸ χοντρὸ του γρόθο. Καὶ μὲ τοῦτο; Τί τοὺς νοιάζει αὐτοὺς; Μ' ἐμποδίζει νάχω τὸ ντό μου; Καὶ μοῦ φαίνεται πὼς τῶχω μὲ τὸ παραπάνω. Ἐ; τί λέτε καὶ σεῖς; Για, γιὰ ἀκούστε λίγο!..

Κι' ἔδωξε τὴ νότα του καὶ τὴ χάϊδεψε καὶ τὴ γαργάριξε μ' εὐχαρίστηση.

Κι' ἦρθε ἡ σειρὰ τοῦ Νταρζαντόν. Αὐτός, καθὼς ξέρουσε, τάχε μὲ τοὺς θεατρῶνες, τοὺς ἐκδότες, τοὺς συγγραφεῖς, τὸ κοινόν, μ' ὅλο τὸν κόσμον. Κι' ἐνῷ ἡ Ἰδα, βοηθούμενη κι' ἀπὸ τὸν Τζάκ, τοὺς ἐτοίμαζε τὸν καφέ, ἐκεῖνοι οἱ τρεῖς, μὲ τοὺς ἀγκῶνες στὸ τραπέζι, ἐξακολουθοῦσαν ζωηρὰ νὰ τὰ λένε...

Σὲ λίγο ἔφθασε κι' ὁ γιατρὸς Ριδάλ. Χαρούμενος πού ἔδρισκε ἀπόψε τόσο μεγάλῃ συντροφιά, ὁ καλὸς ἄνθρωπος πῆρε θέσιν στὸ τραπέζι.

—Βλέπετε τώρα, κυρία Νταρζαντόν, πὼς ὁ ἄρρωστος μας δὲν ἤθελε παρὰ διασκέδαση;

Πίσω ἀπ' τὰ φουσκωτὰ γυαλιά του, τὰ μάτια τοῦ γιαιτροῦ Χίρς ἀστράψαν.

—Δὲν εἶμαι σύμφωνος, γιαιτρέ, εἶπε καθαρὰ καὶ ἑξάστερα, μὲ τὸ χέρι του στὸ πηγούνι, ἐτοιμὸς γιὰ μάχη.

Ὁ Ριδάλ κοίταξε μὲ κάποια ἐκπληξη τὸν παράξενο ἐκεῖνον ἄνθρωπον.

—Ὁ κύριος εἶναι γιαιτρός; ρώτησε.

—Ὁ γιαιτρός Χίρς, ὁ γιαιτρός Ριδάλ! σύστησε ἀμέσως ὁ Νταρζαντόν.

Χαιρετίσθηκαν σὰ δυὸ μονομάχοι, πού διασταυρώνουν τὰ βλέμματα πρὶν διασταυρώσουν τὰ ξιφῆ. Ὁ ἀγαθὸς Ριδάλ ἐνόμισε πὼς εἶχε νὰ κάνῃ μὲ καμμιὰ ἱατρικὴ ἐξοχότητα τοῦ Παρισιῦ καὶ, στὴν ἀρχή, συμμαζεύτηκε ἀπὸ μετριοφροσύνη. Γρήγορα ὅμως κατάλαβε

τή σύγχυση και την άταξία που βασίλευε στο χαλασμένο εκείνο κεφάλι κι' άρχισε νά σηκώνη κι' αὐτὸς τὴ φωνή, γιὰ νάπαντᾷ μὲ θάρρος τουλάχιστο στὸ σαρκαστικὸ καὶ περιφρονητικὸ τὸν τοῦ ἀντιπάλου του.

— Ἀγαπητὲ συνάδελφε, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ παρατηρήσω...

— Ἀ, μὲ συγχωρεῖτε, ἀγαπητὲ συνάδελφε!...

Ἦταν σὰ μιὰ σκηνὴ ἀπὸ κωμωδία τοῦ Μολιέρου ἢ φιλονεικία αὐτῆ. Κι' ὁ «ἄρρωστος» Νταρζαντὸν, ποὺ ἀποτελοῦσε τὸ θέμα τῆς, τὴν παρακολουθοῦσε μὲ μιὰ κωμικὴ ἐκφραση ἀπορίας καὶ φόβου, γιὰτὶ κι' αὐτὸς δὲν ἤξερε μὲ ποιὸν νὰ συμφωνήσῃ: μὲ τὸν γιαντὸ Ριδάλ ποὺ τὸν ἐπαίρνε γιὰ ἓνα «ἀσθενὴ κατὰ φαντασίαν», ἢ μὲ τὸν γιαντὸ Χίρς ποὺ τοῦ ἔδρισκε μέσα του ὅλες τὶς ἀρρώστειες τοῦ κόσμου;

— Μὴν τὸν ἀκοῦτε, σὰς παρακαλῶ! φώναζε στὸν κατάγλωμο ποιητὴ καὶ στὴ δακρυσμένη Ἰδα ὁ Ριδάλ. Ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος ἀστειεύεται!...

— Ἀ, μὲ συγχωρεῖτε, ἀγαπητὲ συνάδελφε! Νομίζετε, ἐπειδὴ δὲν βλέπετε σεῖς... Ὁ μέγας ὅμως παθολόγος...

Κι' ἡ σκηνὴ ἐξακολουθοῦσε ἀτέλειωτη. Ὁρθοὶ ὁ ἓνας ἀντίκρου στὸν ἄλλον, πετροβολιόνταν μὲ ἱατρικοὺς δρους, μὲ ὀνόματα γιαντρῶν, μὲ τίτλους βιβλίων ἐλληνικῶν, λατινικῶν, σκανδιναυικῶν, ἰνδικῶν, κινέζικων... Ἐπιτέλους βρέθηκε ὁ... Λαμπασέντρ, τοὺς ἀφῆσε νά λένε, ἀνέδραξε στὴν ταρατσα, ἀκούμπησε στὸ κάγκελο κι' ἄρχισε πάλι νά βγάξῃ τὴ νότα τοῦ ὅσο δυνατότερα μποροῦσε:

— Ντόσοο!... Ντόσοο!... Ντόσοο!...

Οἱ κοιμισμένοι ἀντίπαλοι τοῦ δάσους ἐξύπνησαν κι' ὅλος ὁ ἀέρας γύρω ταραχθηκε. Ἀπ' τὶς κοντινὲς βίλλες, τὰ παγκόνια, τὰ φοβητάρικα πουλιά, ἀνταποκρίθηκαν μ' ἐντροπὴ κραυγῆς. Ἐξύπνησαν στίς καλύδες τους κι' οἱ γείτονες χωριάτες. Ἡ γριὰ-Μπάμπω κι' ὁ ἀντρας τῆς κοίταζαν μὲ περίεργα μάτια τὰ φωτισμένα παράθυρα τῶν Παριζιάνων, ἐνῶ τὸ φεγγάρι ἀργύρωνε τὴν πρόσοψη, ὅπου ξεχώριζαν τὰ χρυσὰ ψηφία τῆς ἐπιγραφῆς: «Parva domus, magna quies — μικρὸ σπίτι, μεγάλη ἡσυχία»...

Υ.

Σεσίλη

— Ποῦ πάτε τόσο νωρίς; ρώτησε ὁ γιαντὸς Χίρς, βγαίνοντας τὸ πρωτὶ ἀπ' τὴν κάμαρά του καὶ βλέποντας τὴν Ἰδα μὲ μεγάλη τουαλέττα, μὲ μιὰ Σύνοψη στὸ χέρι καὶ μὲ τὸν Τζᾶν στὸ πλευρό, λουσαρισμένο κι' αὐτὸν.

— Στὴν ἐκκλησίαν, φίλε μου. Ἐγὼ κάνω σήμερα τὴ λειτουργία «ὕπερ ὑγείας» τοῦ ἀντρός μου. Μὰ δὲ σὰς τὸ εἶπε;.. Κάμετε γρήγορα! Ὅλοι πρέ-

πει νάρθῃτε σήμερα στὴν ἐκκλησίαν!

Χαρούμενη, καμαρωτὴ, ἡ κυρία Νταρζαντὸν πήγε μὲ τὴν τελευταία καμπάνα καὶ κάθησε στὴν τιμητικὴ θέσιν ποὺ τῆς εἶχαν φυλάξει, στὸ παγκάρι, κοντὰ στὸ χορὸ. Ὁ Τζᾶν κοντὰ τῆς. Ἡ ἐκκλησίαν γιόρταζε φωταγωγημένη, ἡλιοπλημμύριστη, ἀνθοστόλιστη. Τα παιδιὰ τοῦ χοροῦ, οἱ ψάλτες, φοροῦσαν φρεσκοσιδερωμένες ἀσπρες καμιζόλες πάνω ἀπ' τὰ κόκκινα στιχάρια τους καὶ σ' ἓνα τραπέζι, ἐκεῖ μπροστά, οἱ ἄρτοι ποὺ ἔστειλε ἡ Ἰδα, σχημάτιζαν μιὰ μεγάλη στίβα χρυσή. Εἰπὼν πάει κι' ὅλοι οἱ δασοφύλακες μὲ τὶς πράσινες στολές τους, γιὰτ' ἦταν γιορτὴ, καὶ καμάρωνε πιά ἡ Ἰδα γι' αὐτὴ τὴ δόξα, ποὺ τὴν ἐνόμιζε ὅλη δική της.

Τὴν ὥρα τῆς «προσφοράς», ὁ ἐκκλησάρχης μὲ τὸ μακρὸ του κοντάρι πλησίασε γιὰ νὰ πάρῃ τὸν Τζᾶν κι' ἔσκυψε σταυτὶ τῆς μητέρας του, καὶ τὴ ρωτήσῃ ποῖο κοριτσάκι ἤθελε νὰ διαλέξῃ γιὰ νὰ κρατῇ τὸ πουγγί (*). Ἡ Ἰδα ἐδίστασε λίγο. Μήπως ἐγνώριζε καμμιά οἰκογένεια τοῦ χωριοῦ; Ἐπειτα ὅμως θυμήθηκε τὴν «ἐγγονούλα».

— Μήπως εἶναι ἐδῶ ἡ μικρὴ Σεσίλη Ριδάλ;

— Ἀ, μάλιστα!

Κι' ὁ ἐκκλησάρχης ἔδειξε ἓνα ὁμορφὸ κοριτσάκι, καθισμένο ἀπὸ τᾶλλο μέρος τοῦ χοροῦ, στὸ πλάι μιᾶς γριᾶς κυρίας μαυροφύρας.

Τὰ δυὸ παιδιὰ ξεκίνησαν πλάι πλάι, χερσιασμένα, πίσω ἀπ' τὸ μεγαλόπρεπο κοντάρι ποὺ ρύθμιζε τὰ βήματά τους. Ἡ Σεσίλη μ' ἓνα βελουδένιο πουγγί, πολὺ μεγάλο γιὰ τὸ χεράκι τῆς κι' ὁ Τζᾶν μὲ μιὰ μεγάλη λαμπάδα, στολισμένη μὲ κορδέλλες καὶ ψεύτικα λουλούδια.

Ἦταν καὶ τὰ δυὸ χαριτωμένα, — τὸ ἀγόρι μὲ τὸ ἐγγλέζικο κοστούμι ποὺ τὸ δειχνε πρὸς τὸν χορὸ καὶ τὴν ἄσπρη φορεσιὰ καὶ μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά καὶ τὸ κορνίζωναν χυτὰ τὸ προσωπάκι του, φωτισμένο ἀπὸ δυὸ γκριζὰ μάτια, γκριζὰ σὰν τὸ πρὶν φένο μαργαριτάρι. Ἡ ἐκκλησίαν γύρω τους μοσχοβολοῦσε ἀπ' τοὺς ἄρτους κι' ἀπὸ τὰ θυμιατήρια. Μὲ πολλὴ χάρις ἡ Σεσίλη ἐπρότεινε τὸ πουγγί τῆς, προσπαθώντας νὰ χαμογελά. Ὁ Τζᾶν ἦταν σοβαρὸς καὶ συγκινημένος. Τὸ χεράκι ἐκείνου ποὺ ἔτρεμε μέσ' στὸ δικό του, κάτω ἀπ' τᾶσπρον κλώστινο γάντι του, τοῦκανε τὴ γλυκεῖα ἐντύπωση πουλιοῦ, ποὺ μόλις τὸχε βγάλει ἀπ' τὴ φωλιά του, στὸ δάσος, καὶ ποὺ διατηροῦσε ἀκόμα τὴ ζέστα καὶ τὴν τρυφεράδα τῆς.

(* Ἀκολουθεῖ)

(*) Στὴν Καθολικὴ Ἐκκλησίαν, ἀντὶ γιὰ δίσκο ὅπως ἐστὶν ἐκείνη, περιέφρουσαν πουγγὶ ἢ κομμάρι. — κοῦτι ἀνεπαρκές, μὲ τρυπίδα στὸ ἀκέναντο. Στὴν Ἐπὶ τὴν ὁ δὲ λένε κασσελέττα.

ΕΡΗΜΗ ΑΚΤΗ

Δὲν εἶναι δῶ σπάνια ὁμορφὰ στὴν ἀμμονδιά χτισμένα κι' οὔτε γαλήνια καὶ τρελλὰ τὸ κύμα παιζιδίσει.

Ἐδῶ εἶναι πέλαιον ἀνοιχτὸ μὲ κύματα ἀφρισμένα κι' ἡ θάλασσα στ' ἀτελειωτὰ τὰ πλάτια τῆς βουίζει.

Δὲν εἶναι ὁδὸ ἡσυχία νερὰ βαρκούλα νάρμειναι καὶ μ' ἀπλωμένο τὸ πανὶ νὰ παίξῃ μὲ τὸ κύμα.

Οὔτε καράβι στ' ἀνοιχτὰ μπορεῖ νὰ προχωρήσῃ, χωρὶς νάνοιξῃ ἡ θάλασσα καὶ νὰ τοῦ γίνῃ μνημῆμα.

Δὲν εἶναι ὁδὸ ζωὴ καμιά, θάλασσοπούλια μόνο πάνω ἀπὸ τὰ γκρια κύματα κοπαδιστὰ πετοῦνε, Σὰν τὶς φτωχοῦλες τὶς ψυχὲς ποὺ λήγισαν στὸν πόνο καὶ στὸν παθὸν τὴν τρικυμίαν τὸ θάνατο ἡ βροῦνε...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΑΔΕΡΦΟΥΛΑ...

Ἐκεῖ στὸν λιμανιοῦ τὸ στόμα, ποὺ γιὰ ὑστερὴν φορὰ θὰ τὴν ξεπροβοδοῦσε, ἀπάνω σ' ἓνα πεζούλι πέτρινο, κάθησε νὰ κλάψῃ μὲ τὴν ἡσυχία μου. Τίποτα πιά, ἐκεῖ χάμω. Ἡσυχία ἄκρα... Μήτε οἱ ἀλυσίδες οἱ βάρδαρες, μήτε τὰ ζυγά φουγάρα νὰ καπνίζουσιν πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια μας, μήτε ἡ ἀνεμόσκαλα ἢ ἄστατη ποὺ τὴ δονοῦν οἱ πατημασιές. Τέλος, μήτε κι' ὁ κόσμος ποὺ σὲ σπρώχνει, ἀκόμα κι' ὅταν ἐχῇς τὴ λύθη σου, ἀκόμα κι' ὅταν ἀποτραβᾷς τὸ χέρι...

Λιγοστὰ θαλασσοχόρτα ἀναδεδιόταν ἐκεῖ σιμά μου, πότε σὰν κορδέλλες σκοῦρες, πότε σὰν καπνὸς ποὺ διπλωνόταν μέσα ἀπ' τὰ συνεπιασμένα διάφανα νερά. Ἐνας κάδουρας λαζοπατοῦσε, ἀνοιγοσφαλώνοντας τὶς δαγκάνες του, κι' ὅρες-ὅρες, κάποιο στόμα ποὺ δὲ φαίνόταν, τίναζε ἀπάνω στὸ κύμα τὰ μαδιὰ σάλια του. Ἡ πίκρα ἐπεφτε ἀπάνω σ' ὅλ' αὐτὰ τὰ ξανὰ πρᾶγματα, σ' αὐτὰ τὰ ξένα ἄψυχα, σὰν ἓνα ψιχάλισμα ποὺ κυκλῶνει μονομιᾶς τὴ γῆς...

Παράστεκαν ἀκόμα λιγοστὲς, πτωχὲς γυναικες, πηγαϊμένες μὲ τὴν ὅμοιαν ἐγνοία, πονεμένες ἀπ' τὸν ἴδιο πόνο. Ἄλλες πρόσμεναν, καθισμένες κατάχαμα, ἄλλες δαγκάνοντας τὸν κεφαλόδεσμό τους, ἔσκυβαν κάτω καὶ κάτω, γεμάτες κάματο, καὶ μὲ τὰ μαχαίρια τους, ὅλο χαρακιὲς καὶ δόντια, σκάλιζαν στίς κουφάλες. Μελανὸς ἀνεμὸς τύλιγε τὶς ἀντικρινὲς σκοῦρες στεριὲς ποὺ τὰ γκριναίρικα βίντσια εἶχαν σωπάσει.

Κι' ἐκεῖ μέσα, βελθὰ χωμένω, ἦταν τὸ μέγα λιμάνι, μεστὸ καπνιές, κητάρτια στενοχωρεμένα ποὺ σκουντιόνταν, ἀλυσίδες, πανιτέρες. Κι' ἐκεῖ, ἀπάνω σὲ κάποιο κατάστρωμα, ἦταν ἀκόμα ἡ

ἀδερφούλα, σιχμάλωτη τοῦ καρδιοῦ, σκλάβαν τοῦ χωρισμοῦ, ξένη μὲς στοὺς ξένους. Χαμένη, κλαμμένη, ζαλισμένη, θὰ πρόσμενε νὰ ξεκινήσουν.

Φτωχεῖα καρδούλα, ποῦ θάσαι, σὲ λίγην ὥρα, ξενιτεμένη!

Τὴ ντύσαμε καὶ τὴν ταξιδέψαμε. Τὶ καλὴ, τί ἀγαπημένη ποὺ ἦταν μέσα σὰ καινούρια τὰ ρουχαλάκια της, στὴν ἄσπρη τῆς τὴ μπλούζα μὲ τὴν κεντητὴ μάρκα! Τὸ ἀνάστημά της ἀνάδινε, λιγνὸ, στητό, δόλορθο, ἢ ἔλεγε πῶς μιὰ καινούργια ἀδερφούλα, ἀγνώριστη, πρωτοσυνάντητη, ἀνάδινε ἀπὸ κεῖ μέσα, ποὺ τὴν καμαρώναμε καὶ μεῖς.

— Θὰ φύγῃς θριαμβικά, τῆς εἶχα πεῖ.

Πῆγε νὰ μοῦ ἀποκριθῇ κάτι, μοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι, μὰ κατέδασε μόνο τὸ καπελλάκι τῆς κι' ἡ φωνὴ τῆς ἔσπασε.

Καὶ στεκόμουν καὶ τὴν ἔδλεπα ἔτσι, — τὰ φορεματάκια της, τὰ στολίδια χέ-

ρια της μὲ τὰ κοκκαλωτὰ δάχτυλα ποὺ ἔσφιγγαν τὸ σχοινί, τὶς μπούκλες τῶν μαλλίων τῆς ποὺ, γιὰ πρώτη φορὰ τόσο καλὰ χτενισμένες, ἔκταναν μιὰ σκούφια σὰν τῆς κούκλος γύρω ἀπὸ τ' αὐτιά της. Καὶ τέλος τὰ μάτια της, ποὺ βούρκωναν καὶ μὲς κειτοῦσαν. Μήτε νὰ καμαρωθῇ δὲν εἶχε τὸν καιρό. Ὁ χωρισμὸς ἄρπαξε ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς τὸ πρὶν μεγάλο μερδικό.

Τότε μοῦ φάνηκε σὰν πρὶν ἀδικημένη πρᾶ ποτὲ ὡς τώρα, σὰν πρὶν παραπονιάρα, καθὼς ποτὲ πρωτύτερα. Πενούσα τὴ χαρὰ της, πονοῦσα τὸν πόνο της; ἢ τὸν δικό μου; Ἐτοί γιορτερή, μὰ περίλυπη, ἔμοιαζε σὰν ἀγίασμένη ἀπὸ μαρτύριο, σὰν πικραμένη ὡς τὸ θάνατο. Κι' ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς... μὰ κάτι μ' ἔσπρωχνε νὰ σκύψω νὰ πάρω συχώρεση καὶ νὰ κλάψω σιμά στὴν ἐντρομὴ ψυχούλα, ποὺ ἦταν ἀξία νὰ τὴν πονέσω πρὶν πολλὸ ἀπὸ πάντα.

Ἀ, τὴν ὥρα ποὺ, ἀπροσκάλεστα, ἀνᾶδωσε ἀπ' τὰ ἔγκατα τῆς μηχανῆς ἓνα σφύριγμα ἀσθηματικό, κι' ὁ καπνὸς σὰν πῖσσα!

Ἀδελφὸς, μετρημένος, μεταλλικός, σήμανε ὁ ἔσπερινὸς στίς ἐκκλησιές. Ἡ καμπάνα εἶχε πρῶτα ἐνανθρωπτικὸν ἀντίπαλο, ὑστερὰ, κυμάτισε τὸν ἀέρα ἓνας ρυθμὸς ἴσιος, πολὺ κοντινὸς, κρύος, σὰν τὶς Μεγάλαις Παρασκευές. Οἱ γυναῖκες σταυροκοποῦνται. Πέντε ἡῶρα...

Δυὸ ὥρες εἶχε κατσει ἐκεῖ δὲ χάμω, σπουδάζοντας μὲ μιὰν ἐκτακτὴ προσοχὴ καὶ τὸ παραμικρὸ κυμάτισμα τῶν φυκιῶν, ζυμώνοντας τὸ ἄλατι ἀνάμεσα σὰ πόδια μου, ζαλισμένος ἀπ' τὸν πονοκέφαλο, μὲ κόκκινους τοὺς γύρους τῶν ματιῶν. «Τόλλιν...τόλλιν...τόλλιν...» ἔφευγε τὴν καμπάνα τὸ κομμένο φύσημα ποὺ ἔκανε κι' ἔφρισε τὸ κύμα. Κάποιο ἀγοράκι, ἀχτένιστο, ξιπόλυτο, στ' ἀντικρινὰ καλύδια, ἔκλαιγε πονετικά ὥρα πολλή. Κι' ἔλεγε

πῶς ἔτσι θὰ βαστάζουν ὅλα αἰῶνια...

Χωρὶς προμάντεμα, χωρὶς προμηνυμα, χωρὶς τίποτα, ἓνα βαπόρι ξεχώρισε, ἔπλεξε λοξά. Στερεὸ, μονοκόμματο, μὲ σίγουρο τιμόνι. Δεύτερο καὶ σὰν μὲ ἀπόφαση. Νά, αὐτὸ ἦταν! Καμαρωτὰ ὁδηγώντας τ' ἀψηλὰ κατάρτια του, τὰ σταυρωτὰ, ἔφευγε ἀπ' τὸ μέγα λιμάνι, πορευόταν κατὰ τὸ στερνὸ μας ἀντίκρυσμα. κατὰ τὴν ὑστατή μας ἀπόκριση, γιὰ νὰ τὴ σπάσει κι' αὐτὴν ἀμέσως. Νά, το! ἔχει τὴν κίτρινη καμινάδα ζωμένη τὸ γαλάζιο σειρήνι στὴ μέση. Εἶναι μέσα!

Σηκώθηκα δόλορθος, μὲ τὴν ψυχὴ σὰ

μάτια. Περνοῦσε τόσο σιμά μας, μέσα σὲ μιὰ τόσο ξάστερη ἀτμοσφαῖρα, ποὺ ἔλεγε πῶς θὰ τὰ ἴδῃς ὅλα, ἀκόμα καὶ τὰ μάτια καὶ τὸ γύρο τοῦ προσώπου. Ἀχ τί κρίμα! δὲν ξεχώριζε τίποτα. Τίποτα, παρὰ μόνο μιὰ συγχισμένη σύμμιχτη παράταξη ἀπὸ κόσμο, στίς γέφυρες, σὰ καταστρώματα, ποὺ σῶπαινε κι' ἀκίνητοῦσε. Λοιπὸν πάει πιά: ἦταν ἀνώφελο ποὺ κάθησα νὰ πρόσμενω; Ὅχι, ὄχι... ἄδραξα τὸ καπέλλο μου, καὶ τὸ τίναξα δυνατὰ, ἔξαλλα, δεξιὰ καὶ ἀριστερά, καὶ πάλι... Τί νὰ κάνω; πῶς ἄλλοιως νὰ μὲ ἴδουν ἀπὸ κεῖ μέσα; (* Ἀκολουθεῖ)

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ)

KZ'.

Βγαίνει ἀπὸ μιὰ πεισινὴ πόρτα τῆς ὑπηρεσίας, διασκελίζει ἓνα μπαλκόνι, γλιστροῦ ἀπὸ μιὰ μικρὴ γυροτὴ σκεπὴ καὶ πέφτει στὸν κῆπο τοῦ κυρίου Ταμῖα.

Ἐκεῖ βοῖσκει μιὰ σκάλα, ἀνεμόσκαλα, τὴ στηρίζει στὴν μάντρα τοῦ κήπου, ἀνεβαίνει στὴ ράχη τῆς, ἀπὸ κεῖ τραβᾷ τὴ σκάλα ἀπὸ τᾶλλο μέρος τῆς μάντρας, γιὰ νὰ μὴν καταλάβῃ κανεὶς ἀπὸ ποῦ ἔφυγε, κι' ἀπὸ κεῖ πάνω ἐτοιμάζεται νὰ πηδήσῃ μέσα στὸν πύργο τοῦ κυρίου Ἀρχειοφύλακα, περνώντας ἀπὸ ἓνα παράθυρο ξεκαρδωμένο.

Ὁ πύργος τοῦ Ἀρχειοφύλακα, λείψανο κάποιου παλιοῦ κάστρου, δὲν κατοικεῖται πιά. Ἀπὸ κάμποσον καιρὸ τὸν εἶχε ἀφήσει ὁ νοικάρης του, — ἓνας σιταρέμπορος ποὺ οἱ δουλειές του πῆγαν ἄσχημα. Στὸν πύργο αὐτὸν ἀκουμποῦσε ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος τὸ κατάστημα τῆς Λέσχης τῶν Φλυδῶν κι' ἀπὸ τᾶλλο τὸ σπίτι τοῦ κυρίου Ταμῖα.

Καταλάβατε, πιστεύω, τί παράξενο κι' ἀσυμείλιστο δρόμο ἀκολουθῆσε ὁ κόντε-Πίπης γιὰ νὰ πᾶν νὰ ρουφτῇ. Ἀλλὰ κι' ἂν δὲν καταλάβατε καλά, δὲν πειράζει. Φτάνει νὰ ξέρετε πῶς κατάφερε νὰ φτάσῃ στὸ παράθυρο τοῦ πύργου κι' ἀπὸ κεῖ νὰ πηδήσῃ μέσα. Ἀλλὰ ποῦ ἔπεσε πηδώντας; Σὲ πάτωμα, σὲ τραπέζι, σὲ κρεβάτι, σὲ καρέκλα; Ἐ, αὐτὸ θάταν ἀδύνατο νὰ τὸ φαντασθῇτε! Καὶ περιμένετε νὰ σᾶς τὸ πῶ μεθαύριο...

(* Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝΑ ΖΗΤΗΜΑ

Αγαπητοί μου,

ΚΑΛΙΖΟΝΤΑΣ προχθές τὰ χαρτιά μου, βρήκα ένα γράμμα της **Βασίλισσας στις Παπαρούνες**. Μου τὸ εἶχε δώσει ἡ Διάπλασις νὰ τὸ διαδῶ, γιατί ἡ φίλη μας ἔγραφε γιὰ λογοτεχνικὸ ζήτημα κι' ἤθελε νάχει καὶ τὴ γνώμη τῆ δικῆ μου. Τὸ φύλαξα καὶ τὸ ξέχασα. Ἀλλὰ καὶ σήμερα πού τὸ ξαναβρίσκω, βλέπω πὼς δὲν ἔχει παλιώσει καθόλου. Τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὰ... αἰώνια. Καὶ μπορῶ νὰπαντήσω στὴ φίλη μας σὰ νὰλαβὰ τὸ γράμμα τῆς χιτέ:

Πρόκειται γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας καὶ γιὰ τὴν «καλλιέργεια» τῶν νέων ταλέντων ποὺ παρουσιάζονται κάθε τόσο στὸν κύκλο μας. Γνωστὸς λογοτέχνης, φίλος τῆς **Βασίλισσας στις Παπαρούνες**, τῆς ἔλεγε μιά μέρα πὼς ἡ καλλιέργεια αὐτὴ δὲν γίνεται ὅπως πρέπει καὶ γι' αὐτὸ δὲν βγῆκε ὡς τώρα, ἀπὸ τὴ Διάπλασις κι' ἀπὸ τὴ Σελίδα τῆς, καὶ καμμιὰ... **μεγαλοφυΐα!** Ὁ λόγος εἶναι πὺς δὲν ἀφίνουμε τὰ παιδιὰ ἐλευθερὰ νὰ γράφουν ὅ,τι κι' ὅπως θέλουν, παρ' ἀπαιτοῦμε νὰ παίρνουνε θέματα παιδαγωγικά. Νὰ γράφουνε δηλαδὴ μὲ τὶς ἰδέες «τῶν γονέων καὶ τῶν διδασκάλων» καὶ ὅχι μὲ... τίς δικές τους. Γι' αὐτὸ, λέει, δὲν βγῆκε ἀκόμα σ' ἐμᾶς ἐδῶ ἕνας Οὐγγώ, ἕνας Γκαίτε, ἕνας Σολωμός, μιά μεγαλοφυΐα τελοσπάντων.

Θὰ ζητήσω συγγνώμη ἀπὸ τὴ **Βασίλισσα στις Παπαρούνες**, ἀν' ἐκτιμᾷ καὶ σέβεται πολὺ τὸν λογοτέχνη ἐκείνον, δὲν ξέρω κιόλα ποιὸς εἶναι, — ἀλλὰ τὴ βεβαιῶνω πὼς σπάνια ἀκουσα μεγαλύτερη ἀνοησία! Ἔτσι λοιπὸν νομίζει αὐτὸς ὁ κύριος, πὼς θάφτανε νὰ φίνουμε ἐλευθερὰ τὰ παιδιὰ νὰ γράφουν ὅ,τι τοὺς καπνίσει, γιὰ νὰβγαίνουν μεγαλοφυΐες; Μὰ τότε θάταν περιττὸ καὶ κάθε σχῆμα, καὶ κάθε δασκάλος, καὶ κάθε μάθημα, καὶ κάθε κανόνας, καὶ κάθε περιορισμός. Ἐρούμε ὅμως, — εἶναι ἀναντίρρητο, — πὼς ἐκεῖνο πὺς λέμε **Τέχνη**, δὲν εἶναι καθαυτὸ παρὰ ἕνα σύστημα ἀπὸ κανόνες, δηλαδὴ περιορισμούς. Κι' ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶναι κι' ἡ συμμόρφωση ἢ προσαρμογὴ τοῦ θέματος πρὸς τὴν περίστασι. Τὸ ἐναντίο, — τὸ ἀσυμμόρφωτο, τὸ ἀπροσάρμοστο, τὸ ἀταίριαστο, — θάταν τὸ πιὸ ἀντικαλλιτεχνικὸ πρᾶγμα πὺς θὰμποροῦσε νὰ γίνῃ! Φαντασθῆτε ἀξάφνη τραγουδάκι ὁπερέττας σ' ἑκκλησίᾳ, ὁρατόριο σὲ Βαριετέ, βαρκικὸ ἢ ἐπιθαλάμιο σὲ κηδεὶα καί... ἐπαναστατικὸ διήγημα σὲ παιδαγωγικὸ περιοδικό! Οὐμῶνεις ἢ ξεκαρδίζεσαι ἀπὸ τὰ γέλια;

Ἡ ἐλευθερία, ναί, μὰ ἡ ἐλευθερία εἶναι πάντα σχετική· ἀπόλυτη δὲν υπάρχει. Καὶ στὴν Τέχνη, ὅπως παντοῦ, ἕνα μεγάλο μέρος τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας θυσιάζεται· ἀλλοιῶτα δὲν γίνεται τίποτα. Ἐγὼ, κύριε, θέλω τώρα ἕνα ἐπιθαλάμιο. Μπορεῖς ἐσύ, ὁ τεχνίτης, νὰ τὸ κάμῃς; Κάμε το. Ἐχεις δὴ σου τὴν ἐλευθερία νὰ τὸ κάμῃς ὅπως θέλεις κι' ὅπως ξέρεις. Μὴ μοῦ φέρῃς ὅμως ἐπικήδεια, γιατί θὰ σὲ διώξω. Καὶ πάλι: Σ' ἐπέπνευσε ὁ θάνατος κάποιου ἀγαπημένου, κάποιου μεγάλου, κάποιου ὁραίου, κι' ἔγραψες ἕνα ἔλεγχο; Τύπωσέ το σ' ἕνα χαρτί μὲ πένθος ὁλόγυρα, βάλε το σὲ μὴν ἐφημερίδα, σ' ἕνα λογοτεχνικὸ περιοδικό. Μὴν πᾶς ὅμως νὰ τὸ ἀπαγγείλῃς σ' ἕνα χορὸ ἀποκριάτικο, γιὰνὶ μπορεῖ νὰ φᾶς καὶ ξύλο.

Ἐχω τώρα ἕνα περιοδικὸ γιὰ παιδιὰ, γιὰ νέους. Προσπαθῶ, μὲ ὅ,τι δημοσιεύω σ' αὐτό, νὰ τοὺς ἐμπνέω τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς, τὴν αἰσιοδοξία, τὴν πίστη, τὸ σεβασμὸ τοὺς ἀνώτερους, τὴν ἀγάπη στὴν πατρίδα καὶ στὴν οἰκογένεια, τὸ σεβασμὸ στὰ δικαιώματα τοῦ ἄλλου, τὴν αὐταπάρνηση, τὸν ἀντρουισμό, τὴν θυσία, τὴν ἀρετή. Μπορεῖς ἐσύ νὰ μοῦ γράψῃς κάτι ὁμορφο, πὺς νὰ ἐμπνέῃς ἀπ' αὐτά, ἢ μερικά, ἢ ὅλα, ἢ κι' ἄλλα ἀνάλογα; Θὰ μοῦ κάνῃς χάρη. Μὴν ἔχῃς ὅμως τὴν ἀξίωση νὰ χρησιμοποιοῖς τὸ περιοδικό μου γιὰ νὰ κηρύξῃς στὰ παιδιὰ τίς ἐπαναστατικές σου ἀρχές, τίς τρελλές σου ἰδέες. ἢ νὰ τοὺς μεταδώσῃς τὴν ἀπαισιοδοξία σου, τὴ λυπομανία σου, τὴν ἀπιστία σου, τὴν ἐγωπάθειά σου, γιατί δὲ θὰ σάφῃσω!

Ἡ καλλιτεχνικὴ σου ἐλευθερία, ὅπως κι' ἡ ἀτομικὴ, εἶναι σεβαστὴ ὅσο δὲν με βλάπτει. Ὅταν ὅμως κρίνω πὺς με βλάπτει, θὰ κάμω χρῆση τοῦ δικαιώματος πὺς ἔχω στὸ σπῆτι μου: Θὰ σὲ στείλω νὰ ἐξασκήσῃς τὴν ἐλευθερία σου ἄλλου. Σὲ ἄλλο σπῆτι π. χ. ὅπου δὲν ἔχουν παιδιὰ κι' ἔπου οἱ μεγάλοι, οἱ φωτισμένοι, εἶναι σὲ θέση ν' ἀπολαύσουν τὴν ὁμορφιά τοῦ ἔργου σου, — ἀν εἶναι ὁμορφο, — χωρὶς νὰ βλαφτοῦν ἀπὸ τὴν ἰδεολογία σου ἢ τὴ διάθεσή σου.

Αὐτὸ ἀπάνω-κάτω κάνει κι' ἡ Διάπλασις μὲ τοὺς νεαροὺς τῆς συνεργασίας στὴ Σελίδα, ὅταν ξεχνοῦν γιὰ πὺς γράφουν ἢ κι' ὅταν δὲν μποροῦν, ἀπὸ φυσικὸ τους, νὰ συμμορφωθοῦν, νὰ προσαρμολοῦν: τοὺς ἀπορρίπτει τὰ ἔργα τους ὅσο ὁμορφα κι' ἀν... θάταν γι' ἄλλου. Γιατί τὸ ξαναλέω: ἡ Ἀισθητική, χωρὶς βέβαια νὰ ἐπιβουλεύεται τὴν ἐλευθερία κανενός, θεωρεῖ τὴν προσαρμολογίαν στοιχεῖο τοῦ καλλιτεχνήματος ἀπαραίτητο. Ἐνα ἔργο πὺς δὲ θὰ ταίριαζε στὴ Διάπλασις, θὰ φαίνονταν σ' αὐτὴ ἀσχημὸν ὅ,τι κι' ἀν ἦταν ἀπειναντίας ἐν' ἄλλο, καὶ μέτριο ἀκόμα, φαίνεται ὅ-

μορφο ὅταν εἶναι στὴ θέση του. Ὅποιος δὲν μπορεῖ νὰ νοιώσῃ, νὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτὴ τὴν ἀλήθεια, φοδᾶμαι πὼς δὲν καταλαβαίνει πολὺ κι' ἀπὸ Τέχνη. Πολλὲς φορὲς ἀκουσα μεγάλους ἀληθινὰ λογοτέχνες νὰ λένε: «ἄχ, τί κρίμα νὰ μὴ μπορῶ νὰ γράψω καὶ γιὰ παιδιὰ!» Ἀλλὰ μόνο γελοῖους κι' ἀνάξιους ἀκουσα νὰ διαλαλοῦνε πὼς νὰ γράφῃ κανεὶς γιὰ παιδιὰ εἶναι ἔργο ταπεινὸ κι' ἀνάξιο πὺς δὲν τὸ καταδέχονται τάχα, ἢ νὰ θέλουν νὰ διατηροῦν ὅλη τους τὴν ἐλευθερία κι' ὅταν γράφουν γιὰ παιδιὰ, γιὰ τὴ Διάπλασι!

Ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν περιορισμὸ πὺς εἴπαμε, πάλι ἡ ἐλευθερία πὺς μένει στὸν τεχνίτη εἶναι μεγάλη κι' ὑπεραρκετὴ, Πόσα θέματα, πόσοι τρόποι, πόσα εἶδη στὴ διάθεσή του! Δὲν ἔχει παρὰ νὰ διαλέγῃ καί, ἀν εἶναι ἀληθινὸς τεχνίτης, νὰ κάνει ὡραῖα ἔργα ἢ κι' ἀριστουργήματα. Καὶ καθὼς ξέρούμε ὅλοι, τὰ παιδαγωγικὰ ἀριστουργήματα δὲν εἶναι μόνο γιὰ παιδιὰ...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἦστερα ὁ θόρυβος σταμάτησε, ὁ Μάριος εἶπε μιά λέξη στὴν εἰδικὴ διάλεκτη τῶν ἀνθρώπων τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ κι' ὁ Φραγκίσκος ἔνοιωσε ὅτι σηκωνόταν στὸν ἄερα, σὰ νὰ βρισκόταν σὲ ἀσσανσέρ. Ἦστερα πάλι ἕνα κράκ, καὶ τὸ ἀνέδασμα σταμάτησε καὶ τὸ κομμάτι τοῦ παρκέτου ξαναμπήκε στὴ θέση του.

Τώρα ὁ φίλος μας κατεβαίνει σιγά-σιγά καὶ προσεχτικὰ ἀπὸ τὴν κρυψώνα του, δίχως νὰ τὸν ἀκούσει κανεὶς. Ἀλλωστε τὰ ἀγνωστα πρόσωπα μιλοῦσαν κι' ἔκαναν θόρυβο πολὺ. Μὲ μύριες προσφύλαξεις κατάφερε νὰ φτάσῃ ὡς τὴν ἄκρη τοῦ τραπεζομάντηλου καὶ νὰ κοιτάξῃ ἔξω: Τὸ δωμάτιο ἦταν κατάφωτο. Τριγύρω στὸ τραπέζι καθόνταν ὁκτὼ πρόσωπα ὁλοῦλα. Ἀπ' αὐτὰ ὁ μὲς τοῦ ἔργου σου, — ἀν εἶναι ὁμορφο, — χωρὶς νὰ βλαφτοῦν ἀπὸ τὴν ἰδεολογία σου ἢ τὴ διάθεσή σου.

Ἡ μιά ἀπὸ τίς δύο, ἀλλὰ ποιά; Αὐτὸ δὲν ἦταν δυνατό νὰ τὸ ξεχωρίσῃ. Μὰ ἀφοῦ βεβαιώθηκε ὅτι, ἔτσι ἢ ἄλλοιως, ἡ μιά ἀπὸ τίς δύο αὐτὲς γυναῖκες ἔπρεπε νὰ ἦταν ὁρχηγὸς καὶ βάλαε τοὺς ἄλλους. Εἶδε τὸ δόκτορα Σμιλλιν,

μὲ ἀμεμπτο σμόκιν, τὸ γραμματεῖα Ντουγκλας καὶ τέλος μιά παλιά γυναιμία του: τὸ μηχανικὸ Κου-Σύ. Οἱ ἄλλοι τρεῖς τοὺ ἦταν ἀγνωστοί, μὰ τὰ ὅσα ἐμελλε ν' ἀκούσει θὰ τὸν πληροφόροσαν καὶ γι' αὐτοὺς.

Ἐδῶ τῶς ὅλοι μιλοῦσαν γαλλικά, καὶ θὰ ἰδοῦμε σὲ λίγο γιὰ ποῖο λόγο. Τὴν στιγμὴ αὐτὴ εἶχε τὸ λόγο ἡ μιά ἀπὸ τίς δύο γυναῖκες· κι' ὁ Φραγκίσκος δὲ δυσκολεύτηκε νὰ καταλάβῃ ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν ὁ ἴδιος ὁ ἀρχηγός: τὸδεχε καὶ ὁ ἦχος τῆς φωνῆς τῆς κι' ὁ ἐπιταχτικὸς τόνος τῆς.

Κύριοι, ἔλεγε, εἶμαι ὑποχρεωμένη νὰ σὰς μιλῶ γαλλικά, μ' ὅλο πὺς μισῶ θανάσιμα τὴ Γαλλία. Μά, βλέπετε, ὑπάρχουν ἐδῶ ἄτομα ἀπὸ διάφορες φυλὲς καὶ δυστυχῶς μόνο τὴ γαλλικὴ μπεροῦν νὰ τὴ νοιώθουν ὅλοι. Ἐπιτρέψτε μου λοιπὸν...

Ὁ ἀρχηγὸς τελείωσε τὸ προοίμιό του πίνοντας μιά γουλιά σαμπάνια κι' ἐξακολούθησε:

Ὁ Ταμίας τῆς Ἑταιρίας σὰς ἔδωσεν τίς ἀναγκαῖες πληροφορίες καὶ θὰ βεβαιώθηκατε ὅλοι σὰς γιὰ τὴν οἰκονομικὴ κατάστασή μας. Εἶναι ἐξαιρετὴ καὶ χρωστῶ νὰ εὐχαριστήσω ὅλους ἐκείνους πὺς ἐργάστηκαν γιὰ τὴ βελτίωσή τῆς. Πρῶτα-πρῶτα ἔσας, χερφὸν Κλέγκεν, πὺς διεθυόνατε τίς ἐπιχειρήσεις στὸν ἐνδέκατο τομέα, δηλαδὴ στὴ Γερμανία, καὶ πῆρατε ἕνα σημαντικὸ ποσὸ ἀπὸ τὰ ταμεία τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς. Ἐν ὀνόματι τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ, σὰς συγχαίρω καὶ σὰς εὐχαριστῶ.

Ἦνας χοντρός καὶ ξανθὸς ἄνθρωπος μὲ ματογυῖα, ἀληθινὸς τύπος Γερμανοῦ, σηκώθηκε, χαιρέτησε καὶ φίλησε τὸ χέρι πὺς τοῦδινε ἡ κυρία μὲ μιά χαριτωμένη καὶ περήφανη χειρόνομία. Ἦστερα ἐκείνη ἐξακολούθησε:

Ἦστερα, θέλω νὰ συγχαρῶ τὸν συνέταιρό μας τοῦ δεκάτου τετάρτου τομέα, δηλαδὴ τῆς Ρωσίας, τὸν κ. Λεβίσκοφ, πὺς μὰς ἔφερε πολὺ σημαντικὰ ποσὰ καὶ κοσμήματα παρμένα ἀπὸ τοὺς μπολσεβίκους.

Ἡ σκηνὴ τοῦ χειροφιλήματος ξανάγινε κι' ὁ ἀρχηγὸς ἐξακολούθησε τὴν ἀπονομή τῶν βραβείων καὶ τῶν ἐπαίνων. Τέλος γύρισε στὸν Ἀνναμίτη Κου-Σύ καὶ εἶπε:

Ἀφῖσα τελευταία τὴν πιὸ σημαντικὴ ἀπὸ τίς ὑποθέσεις μας, αὐτὴ πὺς μὰς ἐξασφαλίζει, γιὰ τὸ χρόνο πὺς ἀρχίσει, μιά καταπληκτικὴ ἐπιτυχία, ἔβαν ἀνέλπιστο θησαυρὸ. Ἦνας ἀπὸ τοὺς ὑποπράκτορες στὸν τέταρτο τομέα, δηλαδὴ στὴ Μασσαλία, μοῦ εἶχε ἀναφέρει ὅτι ἕνας σοφὸς ἀνακάλυψε μηχανήματα πὺς βλέπει μὲς ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ σώματα. Ἐγὼ σκέφθηκα νὰ βάλω στὸ χέρι αὐτὸ τὸ μηχανήμα. Ἀνέθεσα

τὴν ὑπόθεσιν στὸν Τρου-Τιέν, μὰ αὐτὸς μοῦ τὰ θαλάσσωσε. Γιὰ τιμωρία, τὸν ἔστειλα σὲ Βοθμαγκό. Ἐδῶ τῶς ἐμπιστεύθηκα ὕστερα τὴν ὑπόθεσιν στὸν παρόντα ἐδῶ συνέταιρό μας Κου-Σύ, πὺς, μέσα σὲ λίγες βδομάδες, μὲ τὴν ἐξαιρετικὴν ἐπιτηδειότητα, κατάφερε νὰ μοῦ φέρῃ ἐδῶ τὸν κάτοχο τοῦ μηχανήματος, ἕναν Γάλλο μηχανικὸ, τὸν κ. Καρινύ, μαζὺ μὲ τὸ γιὸ τοῦ ἐφευρέτη, ἕνα παιδί πολὺ ἔξυπνο. Τοὺς κρατῶ αἰχμαλώτους καὶ τοὺς δύο καὶ κατάφερα μάλιστα τὸ μηχανικὸ νὰ μὲ βοηθήσῃ ν' ἀνακαλύψω τοὺς ἀρχαίους θησαυροὺς, πὺς κληροῦν ἕνα χρόνο τώρα σ' αὐτὰ τὰ μέρη.

Ἐδῶ, ἡ κυρία σταμάτησε, θέλοντας ν' αὐξήσει τὴν περιέργεια ἐκείνων πὺς τὴν ἀκούσαν. Ἦστερ ἀπὸ λίγες στιγμὲς, ξανάρχισε:

Κύριοι, τώρα καὶ δύο μέρες, ὁ ἀρχαῖος θησαυρὸς βρίσκεται στὴν κατοχή μας. φυλαγμένος κάτω στα ὑπογεία μας, ὅπου θὰ πᾶμε νὰ τὸν ἰδοῦμε

«Ἐρχονται! φώναξε ὁ Φραγκίσκος».

μαζὶ καὶ τότε θ' ἀντιληφθῇτε τὴν ἐξαιρετικὴν σημασία τῆς ἀνακάλυψῆς μου. Σημειώστε ὅτι τὸ μηχανήμα μὲνει πάντα στὰ χέρια μας καὶ θὰ μπορέσουμε νὰ τὸ χρησιμοποιοῦμε καὶ πάλι στὸ μέλλον, γιατί ἀποτελεῖ τὴν τελευταία λέξη τῆς ἐπιστημονικῆς προόδου!

Γενικὲς ἐπιδεικνύσεις χαιρέτησαν τὰ λόγια τῆς νέας. Ὅλοι σηκώθηκαν καὶ τῆς φωνῶσαν τὸν θαυμασμὸ καὶ τὴν εὐλάβειά τους. Ἐκείνη ἔδειξε μὲ μετριοφροσύνη τὸν Κου-Σύ καὶ εἶπε:

Μὴν ξεχνάτε ὅτι ἡ τιμὴ ἀνήκει στὸ συνάδελφό μας τὸν Κου-Σύ. Χωρὶς αὐτόν, δὲν θὰ εἶχα καταφέρει τίποτα. Τότε σηκώθηκε κι' ὁ Ἀνναμίτης καὶ ὅλοι σὺπασαν, ὅταν εἶδαν ὅτι ἤθελε κατὶ νὰ πῇ.

Πρέπει νὰ παραδεχθῶ, εἶπε, ὅτι ἡ ὑπόθεσιν δὲν ἦταν καὶ πολὺ εὐκολή. Ὁ μηχανικὸς Καρινύ, πὺς ἔχει στὴν κατοχή του τὸ μηχανήμα, εἶν' ἕνας ἐξυπνότατος Γάλλος κι' ἔξω ἀπ' αὐτό, εἶχε δεξί του χέρι ἕνα διαβολικὸ παιδί, τὸ γιὸ τοῦ ἐφευρέτη, πὺς εἶχε τὰ μάτια του τέσσερα καὶ πολλὲς φορὲς κατάφερε νὰ ματαιώσῃ τὰ σχέδιά μου. Προσπάθησα στὴν ἀρχὴ νὰ κάνω τὸ

μηχανικὸ χασιδιοπότη. Τὸ παιδί τὸ νοιώσε. Δοκίμασα νὰ τοὺς πιᾶσω καὶ τοὺς δύο σὲ μιά ἐκδρομὴ πὺς κάναμε στὸ χωριὸ τῶν Μοῖς. Τὸ διαβολικὸ παιδί ἔτυχε νάχει ἕνα πιστόλι μαζὶ του καὶ οἱ ἄνθρωποι μου, πὺς ἦταν ντυμένοι τάχα σὰν ἄγριοι, τρόμαξαν καὶ τὸδωλαν στὰ πόδια. Τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς τοῦ Ἀράκοντα, ἔμπασα μὲ τρόπο τοῦς Ἀνναμίτες μου μέσα στὸ ἀδειανὸ σπῆτι τοῦ μηχανικοῦ. Τὴ στιγμὴ πὺς τὸ μηχανήμα θὰ γινόταν δικό μου, ὁ μικρὸς ἔνοιωσε τὸ ἡλεκτρικὸ ρεύμα καὶ τὸ μηχανήμα πέταξε μιά λάμψη πὺς τρομοκράτησε τοὺς μπόυ μου. Μὰ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ σατανὰς αὐτὸ τὸ παιδί, ἀκούστε με πὺς σὰς λέω! Τέλος ζήτησα τὴ βοήθεια τῶν φίλων μας πὺς ὑπηρετοῦν στὴν κυβερνήσῃ τοῦ Σιάμ καὶ κατόρθωσα νὰ φέρω τὸ μηχανικὸ στὰ νερά μας, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ κι' ὁ ἴδιος πὺς τὴν ἔπαθε. Κι' ἔτσι τώρα τὸ μηχανήμα εἶναι δικό μας κι' οἱ Γάλλοι αἰχμαλώτοι μας.

Καὶ θάνατι γιὰ πολὺν καιρὸ, πρόσθεσε ἡ κυρία. Πρέπει νὰ μὰς βοηθήσαν στὸ κόπο, πὺς σχεδιάζουμε κατὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως τοῦ Χανού. Καὶ τὸ κόπο αὐτό, μὲ τὸ μηχανήμα, θὰ πετύχει μιά χαρά.

Ὁδο διαρκοῦσε ἡ συνομιλία αὐτή, ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ Φραγκίσκος δὲν ἔχασε οὔτε λέξη, οἱ καλεσμένοι ἔφαγαν τὰ φαγητά, παinueύοντας τὴ μαγειρικὴ τους. Ὁ φίλος μας ξαναπῆρε τὴ θέση του πάνω στὶς σάνιδες τοῦ τραπέζιου. Ἡ κυρία κολακευόταν νὰ τὴ λένε καλὴ νοικοκυρά καὶ πῆρε τὸ τηλέφωνο πὺς συγκοινωνοῦσε μὲ τὴν κουζίνα. Ὁ Φραγκίσκος τώρα ἔνοιωσε τὸ τραπέζι νὰ κατεβαίνει. Βρέθηκε κάμποσες στιγμὲς στὸ σκοτάδι καὶ σὲ λίγο πατοῦσε στὸ πάτωμα τῆς κουζίνας.

Ἦταν περιττὸ βέβαια νὰ κάμει καὶ δεύτερο ταξίδι μὲ τὸν περιέργον αὐτόν ἀσσανσέρ. Ἀλλωστε ἦταν κι' ἐπικίνδυνον. Ἦξερε πᾶς ἀρκετὰ ἀπ' ὅσα ἤθελε νὰ μάθει καὶ θὰ μπορούσε τώρα νὰ τὰ πεῖ στὸν κ. Καρινύ. Κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὸ πλατὺ τραπεζομάντηλο, κατάφερε νὰ βρεῖ τὴν κατάλληλὴν στιγμὴ, πὺς οἱ ὑπηρέτες ἦταν ἀπασχολημένοι στὰ φουρνέλα τοῦ Μαρλίου γιὰ νὰ πάρουν τὰ πιᾶτα μὲ τὰ νέα φαγητά· καὶ τότε, εὐκίνητος σὰ γατάκι, γλύστρησε κάτω ἀπὸ τὰ τραπεζομάντηλο, σύρθηκε κάμποσο μέσα στὸ σκοτάδι κι' ἔφτασε σ' ἕνα μπουφὲ πὺς βρισκόταν κοντὰ στὴν πόρτα. Κρυμμένος ἐκεῖ, περιμένε τὴ στιγμὴ πὺς ὅλοι οἱ ὑπηρέτες κοίταζαν ἀφοσιωμένοι τὸ τραπέζι πὺς ἀνέβαινε καὶ πάλι, καὶ βγῆκε τέλος ἔξω στὸν ἄερα.

Πφ! ἔσκασα! ψιθύρισε πέρνοντας μιά βαθεῖα ἀναπνοή. (Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΡΜΟΝΙΑΣ ΛΟΓΙΑ

[Αριθ. Έγκρ. 143]

Στῆς κάμαράς μου τῆς ἀνιψιῆς
τὸ γυαλοπαράθυρο
Ποῦναι τῆς ἡσυχίας μου
λιμάνι ποθητό,
Κάθομαι ὡς πάντα σκεφτικός
κρατώντας τὸ βιβλίο
Κι' ἔξω τ' ἀντιφεγγίσματα
τοῦ δειλινοῦ κοιτώ.

Ὁλόγουρά μου ἀντιλαλοῦν
φωνές τρελλές, τραγοῦδια,
—Πουλῶνες τιτιβίσματα
παιδιῶν ξεφαντῶντά,
Καὶ κάποιος βιόλας οἱ ρυθμοὶ
ξυπνᾶνε στὴν ψυχὴ μου
Κάποιους οὐρανόθεν πόθους τῆς
θαμιμένου μουτικῆς.

Κι' ἡ αὖρα, ἡ ἀνοιξιᾶτικη,
ἡ μυροποτισμένη,
Παίξει μὲ τ' ἀνυπόστατα,
τὰ σκόρπια μὲν μαλλιά,
Κι' εἶναι τὰ χάδια τ' ἐλπίδας
τῆς Ἀρμονίας Λογία
Ποῦ ψιθυρίζει μου διὰ
κι' ἀνάλαφρα στ' αὐτιά.

"Αλκίς Φλώριας

ΛΙΝΟΥΛΑ

1. Ἡ Λινούλα εὐτυχισμένη

[Αριθ. Έγκρ. 135]

Ἡ Λινούλα εἶν' εὐτυχισμένη.
Ἐχει ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράματα ποὺ
μποροῦν νὰ κάμουν εὐτυχισμένο
ένα κοριτσάκι σὰν κι' αὐτήν. Πρῶ-
τα, μιά μαμμάκια τρυφερή, πο-
ρική, ποὺ θάλεγε κανένα ποῦς ἔχῃ
μὲ μόνο της σκοπὸ τῆς κορούλας
τῆς τὴν εὐτυχία. Κι' ἔναν καλὸ
μαπατιά ποὺ ἔχει μὲ χιλίους ὁ-
μορφους τρόπους νὰ τῆς δείχνῃ
τὴν ἀγάπην του καὶ ποὺ δὲν ἀρ-
νεῖται ποτὲ νὰ παίξῃ μὲ τὴν
Λινούλα, διὰν ἐκείνη τὸ θέλει. Ἐ-
πειτα ἔχει καὶ τὴν γιανιά της, μιά
γλυκεῖα γριούλα μὲ κάτασπρα μαλ-
λιά, μὰ μὲ πρόσωπο ποὺ ἀνη-
φώντας τὰ χρόνια, διατηρεῖ ἀκό-
μα μιά δροσερότητα νεανική. Κι' ἡ
καλὴ αὐτὴ γιανιά δὲν νοουρεῖται
ποτέ νὰ διηγῆται στὴν ἑγγονού-
λα της, τὰ πῶς θανάσιμα, τὰ πῶς
παράξενα παραμῦθια, "Ὅ, τι κι' ἂν
θελήσῃ ἡ Λινούλα, τὸ ἔχει ἀμέ-
σως. Δὲν τὶς ἀρνοῦνται τίποτε,
ποτέ. Ζεῖ περιτριγυρισμένη ἀπὸ
χάδια, σὲ μιά ἀτιμωμένη μινι-
σμένη, ἀκαλή. Μὰ μ' ὅλη τὴν
τρελλὴ ἀγάπην, μ' ὅλα τὰ χάδια
τ' ἀλογάριαστα, ἡ Λινούλα δὲν εἶ-
ναι καθόλου κακομαθημένη. Ἐχει
ἀντίθετα τὸν πῶς ἀξιαγάπητο χα-
ρακτήρα. ποὺ μπορεῖ νὰ συναν-
τήσῃ κανένα σὲ παιδί. Εἶναι πάν-
τα τόσο γλυκεῖα, τόσο εὐγενική,
κι' ἔχει τόσο καλοὺς τρόπους,
ποὺ ποτὲ τῆς δὲν στενοχωρεῖ κα-
νένα. Ἀπ' τὸ στόμα της βγαίνουν
πάντα λογικά ὁμορφα, χαριτω-
μένα, καὶ τὰ ματάκια της τὰ γα-
λανά κι' ὁλοκάθαρα καθρεφτί-
ζουν μιά ψυχὴ ἡσυχίαν, ἀπλή, γε-
μάτη καλοσύνη καὶ ἀθωότη. Ἐ-

να μόνο παράπονο ἔχει ἡ Λινού-
λα: Δὲν ἔχει ἀδέρφια, μήτε φί-
λες, κανένα παιδάκι ποὺ νὰ τὴν
συντροφεύῃ στὰ παιχνίδια της.
Μὰ μήπως ὁ μπαμπᾶς της δὲν
παίζει μαζί της, ἡ μήπως δὲ μοιά-
ζει μὲ τρελλὸ παιδί, ἔτσι εὐθύμα
ποὺ γελᾷ, σὰν βρίσκεται κοντὰ
της: "Ἐπειτα κι' ἡ μαμμά της
κι' ἡ γιανιά της κι' ἡ γιανιά
της ἀκόμα, ὁλοσρόθυμα παίζουν
μὲ τὴν Λινούλα.

Ἡ Λινούλα λοιπὸν εἶναι τέλεια
εὐτυχισμένη, γι' αὐτὸ καὶ τὸ προ-
σωπικὸν της φωτίζεται ἀπὸ ἕνα παν-
τοεινὸ χαμόγελο. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ
γαλάζια μάτια της ἔχουν τὴν γλύ-
κα καὶ τὴν ὁμορφιά ἐνός ξά-
στερου, χαροποῦ οὐρανοῦ. Ὁ
τῶν αἰσθητῶν εἶναι καλὸς, ἡ ναι-
νὰ τῆς τὴν κατεβάζει στὸν κῆ-
πο καὶ τὴν καθίζει ἀνάμεσα στὰ
λουλούδια. Γιατί ἡ Λινούλα τὰ
λατρεῖναι τὰ τρυφερά, πολυχρώμα
λουλουδάκια καὶ τῆς ὁρεῖ νὰ
τὰ βλέπῃ, νὰ τὰ θαυμάζῃ ὥστε
πολλές καὶ, ποὺ καὶ ποῦ, νὰ τὰ
χαϊδεύῃ μὲ τὰ μικρά της δάχτυ-
λα. Δὲν τὰ κόβει ὅμως ποτέ,
γιατί ἔχει, πῶς ἂν τὰ χωρίσῃ
ἀπ' τὴν μαμμά της—τὸ φυτὸ—
θὰ μαραθῶν ἀπ' τὴν λύπην της
κι' ἡ Λινούλα ποὺ τὰγαπάει, δὲ
θέλει νὰ τοὺς κάμῃ ἕνα τόσο με-
γάλο κακό. Ἐτσι ποὺ κάθετα ἡ
Λινούλα ἀνέμεσα σὰν μυρισμένα
λουλούδια, νοιώθῃ μιά ἀπειρη
χαρὰ νὰ πλημμυρᾷ τὴν παιδιὰ-
τικὴν ψυχὴν της. Ἀκούει τὸν πον-
τιλὸν τὸν κελᾶδον, τὸν μελισσὸν
τὸν βοῦτση, βλέπει τὴν λεπτὴν
τῆς ἰσθμίας πεταλούδιτσες—λου-
λουδάκια ποὺ πετᾶνε, ὅπως τὶς λέει
—νὰ τρέχουν χαρούμενες, παι-
χνιδιάρικες ἀπὸ λουλούδι σὲ λου-
λούδι, ρουφᾷναι τὸ μῆρο ποὺ σκορ-
πίζεται δλόγους, κι' ἔτσι σκαφ-
νὰ, χωρὶς νὰ τὸ νοιώσῃ καλὰ,
βυθίζεται σὲ μιά ἔκστασι ἀπε-
ρίγραπτη. Κλείνουν τὰ μ' ἑαυτῶν
της κι' ἡ σκέψις της πετᾷ, ἔτσι
ἀνάλαφρα, ἔτσι ἀθόουρα, ἐδῶ καὶ
κεῖ, ὅπως οἱ πεταλούδες πάνω
στὰ λουλούδια.

Τὶ τάχα νὰ σκέφτεται, τὶς ὥ-
ρες αὐτῆς τοῦ ὄνειροπολήματος;
Εὐχάριστα πράματα βέβαια, γιατί
στὴ μορφὴ τῆς πλανιέται—ὁ πῶς
γλυκὸ της χαμόγελο. Συχνά, κα-
τὰ τὶς ἑστέες ὥρες τῶν καλοκα-
ριᾶτικων δειλινῶν, ἡ Λινούλα
παρακαλεῖ τὴν νταντὴ της νὰ
τὴν πηγαίνει στὸ δημόσιο κήπο.
Τότε ἡ καλὴ νταντὴ τὴν βάζει
στὸ ἀμαξάκι καὶ ἐκινεῖται. Γιατί
ἡ Λινούλα, ἂν καὶ ἐφτά χρόνων,
δὲ μπορεῖ νὰ περπατήσῃ καθό-
λου. Πολὺ μικρὴ ἔπαθε κάποια
κακὴ ἀρρώστια καὶ ἀπὸ τότε τὰ
ποδαράκια της δὲν μποροῦν νὰ
κουνήθουν. Εἶναι παράλυτη. Ἡ
Λινούλα ὅμως δὲ λυπᾶται γι' αὐ-
τό. Οὐδὲ τὸ σκέφτεται κὲν ποτέ.
Εἶναι πάντα τῆς ἕνα τόσο χαρού-
μενο, γελαστὸ παιδάκι! Κι' ἔπει-
τα τῆς φαίνεται τόσο ὁμορφο
πράμα νὰ κάθεται ἀναπαυτικὰ

στὸ ἀμαξάκι της καὶ νὰ ἔχῃ μιά
ἀγαπημένη νταντὴ ποὺ νὰ τὴν
πηγαίνει ὅπου αὐτὴ θελήσῃ!
Δέλια

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

—Ἐφαγες τσουρέκι, Φιφί; !
Ναί, μαμμά... Λιγάκι ὅμως,
γιατί αὐριο θὰ μεταλάβω.

Νάρκισσος

— Πόση, ἡ μηχανή σου
Εἶναι τίς χειρὸς; »
Καὶ ἡ Πόση ἀμέσως:
— "Ὅχι! τῆς ποδοῖς!"

"Αλκίς Φλώριας

Στὸ τραῖνο, * *
ὁ Κουφιοκεφαλᾶ-
κης γνωρίζεται μὲ δυὸ δίδυμα ἀ-
δέλφια.

— Καὶ ποῦ γεννηθήκατε; ρωτᾷ
τὸ ἕνα.

— Στάς Ἀθήνας.

— Ἐπειτα στὸ ἄλλο:

— Καὶ σεις;

— ; ; ; !!!

(Γεγονός)

Μιχαὴλ Δέφνερ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 249^{ου} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Διὰ τὴν Β' Ἑξαμηνίαν τοῦ 1925

Ὁ 218ος Διαγωνισμὸς προκη-
ρύχθηκε πέρουν κι' ἀπὸ τὶς Συλ-
λογές ποὺ μὲ ἐστειλάν γι' αὐ-
τόν, δημοσίευσαν Ἀσκήσεις σ' ὅλο
τὸ διάστημα τῆς Β' Ἑξαμηνίας
τοῦ 1925, (ὅπως τὴν δημοσίευσαν
ἀπὸ τὶς Συλλογὰς τοῦ τρέχοντος
226ου.) Στὸ ἀναμεταξύ προκηρύ-
χθηκε καὶ ὁ 223ος Διαγωνισμὸς
γὰ τὴν Ἀσκήσιν τῆς Α' Ἑξαμη-
νίας τοῦ 1926, ποὺ ἀποτελέσματά
του θὰ δημοσιεύσων προσεχῶς.

Καθὼς ἐξηγεῖται στὸν Ὁδηγὸ
τοῦ Συνδρομητοῦ (Κεφ. Ε'), γιὰ
τὴν ἐξαγωγή τῶν Ἀποτελεσμάτων,
κάθε Συλλογὴ Ἀσκήσεων βαθμο-
λογεῖται μὲ δυὸ ἀριθμούς. (1) πρῶ-
τος σημαίνει πόσες δημοσιεύσαμε
Ἀσκήσεις βροῖκα σ' αὐτή, (ἀδιά-
φορο ἂν δὲν τὶς δημοσίευσαν ὅλες),
κι' ὁ δεύτερος πόσες ἀπ' αὐτὰς
ἦταν ἐξαιρετικὰ ὠραῖες, (πρωτο-
κτες, νέου εἶδους, καλὰ στιχογο-
γημένες, ἔξυπνες κλπ.) Τὸ ἄθροι-
σμα τῶν δύο αὐτῶν ἀριθμῶν δι-
νει τὴν θέσιν του στὸ Διαγωνιζό-
μενο, καὶ μεταξὺ δύο ποὺ ἔχουν
τὸ ἴδιο ἄθροισμα, προηγείται ὁ
ἐκείνος ποὺ ἔχει τὸ δεύτερο ἀριθ-
μὸ μεγαλύτερο, δηλαδὴ περισσό-
τερες ὠραῖες Ἀσκήσεις. Τέλος,
κάθε Διαγωνιζόμενος παίρνει ἀ-
ριθμὸν Εὐσήμων ἴσο πρὸς τὸ μῆ-
δος ἄθροισμα τῶν δύο ἀριθμῶν
του. (Π. γ: 15+5=10. Εὐσημία 10.)

Στὸν παρακάτω Πίνακα, γιὰ οἱ-
κονομία χώρου, δημοσιεύεται μό-
νον ὁ ἀριθμὸς τῶν Εὐσήμων.
Ἄλλ' ἀπ' αὐτὸν, καθὼς κι' ἀπὸ
τὴν θέσιν του, ὁ Διαγωνιζόμενος,
ποὺ ἔχει πόσες Ἀσκήσεις ἐν ὅλῳ
εἶχε γι' Συλλογὴν του, μπορεῖ νὰ
μαντέψῃ ἀπάνω κάτω καὶ τοὺς
δυὸ ἄλλους ἀριθμούς, ποὺ ἄλλως
τε δὲν εἶναι καὶ καμμιὰ ἀνάγκη
νὰ τοὺς ἐξηγῇ ἀκριβῶς.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 16 ἐτῶν καὶ
ἀνω καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν στὸ
τετράδιο ἡλικία.)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Σάνθιπ-
πος*, [20 Ε]. — (Ἐκτὸς Διαγωνι-
σμοῦ: *Μεγάλη Ἑλλάς*, [2] Ε]. —
Φίωρης Δεβάντης, [20 Ε]. — *Τρι-
ανταφυλλένια*, [20 Ε].)

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ὁραία
Δύσις*, [18 Ε]. — *Ἀδὸν Κιχώτης*,
[18 Ε]. — (Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ:
Μάγισσα, [18 Ε]. — *Χρυσοκαλ-
λοῦσα τῶν Σφακιῶν*, [18 Ε].)

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἐθελον-
τὴς*, [17 Ε]. — *Καπετὰν Γιάννης*,
[16 Ε]. — *Ἀμάραντος Κρίνης*,
[15 Ε].)

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [14 Ε] εἰς
ἑκάστον: *Εὐστράτιος Παϊνός*,
Ἑλληνικὴ Δόξα, *Ἐκάβη*, *Πονε-
μένη Ψυχὴ*, *Σμύρνης Καϊμὸς*, *Δευ-
τερὰ στὴν Κύπρον*

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12—15 ἐτῶν.)
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Σμύρνη*,
[20 Ε].)

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἡλιο-
γέννητη*, [18 Ε]. — *Ἑλληνικὴ Δη-
μοκρατία*, [18 Ε]. — (Ἐκτὸς Δια-
γωνισμοῦ: *Πυροβολοῦν*, [17 Ε].)

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Κορυφὴ
τοῦ Ὀλύμπου*, [16 Ε]. — *Ἀφρι-
σμένο Κύμα*, [16 Ε]. — *Ἐλεύθε-
ρο Πουλί*, [16 Ε].)

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [14 Ε] εἰς
ἑκάστον: *Γαλαξίας*, *Πληγωμένο*
Περιστερί, *Ἀργυρὰ Σελήνη*, *Γκρα-
ζιέλλα*, *Ναπολέον*, *Ἡλιοτρόπιον*,
Ἀρχιδιάβολος, *Ἑλλάδα*, *Μαργα-
ρίτα*, *Βασίλειος Παπακωνσταντό-
πουλος*, *Ἑλληνικὸν Ἰδεώδες*, *Ἀ-*
σπρη Καμέλια, *Πατριὸν Διαβο-
λάκι*, *Παιδιὸν τῶν Δασῶν*, *Κων-
σταντίνος ὁ Παλαιολόγος*, *Υψι-
πέτης*, *Ἀετός*, *Ἀνθὸς τῆς Ἀνδρόν.*

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [12 Ε] εἰς
ἑκάστον: *Πολύμητις*, *Ὀδυσσεύς*,
Χανουμάκι, *Φαίδων*, *Ἀλεξαν-
δριδὴς*, *Καμένη Σμύρνη*, *Κῦμα*
τῆς Χί, *Ζιζάνιον τῶν Πατρῶν*,
Ἑθνικὴ Πίστις, *Βιολέττα*, *Τρελ-
λὸς Ἀέρας*, *Ἐλευθερίας Ν. Ρου-
σάκης*, *Ἀσπρὸς Ἀράνης*, *Ἀνε-
μοστρόβιλος*, *Υψιλόρα*, *Καμέλια*,
Ναυτικός, *Βόλγας*, *Νιάνιαρο*, *Ἡ-
λικιὴ*, *Ἀκτίς*.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10 Ε] εἰς
ἑκάστον: *Ἀῦρα τοῦ Ἑβρου*, *Γλυ-
κὸ Χαμόγελο*, *Σοφοκωϊώτικη*,
Ἐλεύθερος Θοᾶς, *Αἰγυπτία Φε-
λάχα*.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 11 ἐτῶν καὶ κάτω.)
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Τόξον
τοῦ Φοίβου*, [18 Ε].)

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Φιφί
Σταυροπούλου*, [16 Ε]. — *Δουκὸς
Γ. Νικηφοριάδης*, [16 Ε].)

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Βωμός*,
[15 Ε]. — *Δημοκρατικὴ Ἰδέα*, [14 Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [12 Ε] εἰς
ἑκάστον: *Χελιδὼν τοῦ Ἑβρου*,
Λαμπρὸς Ἥλιος, *Ἰππότης τοῦ
Μεσαιωνοῦ*, *Ἀφράτο Γουρουνό-
πουλο*, *Ἀννα Στ. Βεϊνόγλου*, *Μα-
ρίτσα Στ. Βεϊνόγλου*.

Σημ. Τὶς περισσότερες καὶ ὡ-
ραιότερες Ἀσκήσεις βροῖκα στὴν
Συλλογὴ τοῦ *Πληγωμένου Περι-
στεριοῦ*. Δὲν τὴν ἐβράβευσα ὁ
μὴς, γιατί ὅλες σχεδὸν ἦσαν ἀπὸ
παλαιότερα περιοδικὰ καὶ μάλι-

στα στὴ γλώσσα ποὺ ἔγραφαν τό-
τε. Γιὰ νὰ δημοσιεύσῃ μερικὲς,
τὶς διασκεύασα στὴ σημερινή. Ἐ-
δῶσα ὁπωσδήποτε Α' Ἑπαινο στὴ
Συλλογὴ αὐτὴ γιὰ τὴν ἱστορικὴν
τῆς νὰ ποῦμε ἀξία, τὸν πλοῦτον
καὶ τὴν ἐκλεκτικότητά της.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 14 Ἰουνίου 1926.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΚΟΙΝΕΣ ΣΑΣ

Τελειώνουν κι' οἱ Διαγωνισμοί,
οἱ ἑξήτασις, καὶ σὲ λίγο ἀρχί-
ζουν οἱ Διακοινές.

Θὰ πᾶτε στὶς ἐξοχὰς νὰ περά-
σετε τὸ καλοκαίρι. Ἀλλὰ κι' ὅσοι
θὰ μέινετε καὶ ποὺ εἰστε, τώρα δὲν
ἔχετε νὰ κάνετε τίποτα. Ὑλὸς ὁ
καρὸς θάνα δικὸς σας. Σὰς χρε-
ίζεται λοιπὸν ἕνας καλὸς σύντρο-
φος γιὰ νὰ περνᾶτε, εἴτε στὴν ἐ-
σχόρ, εἴτε στὴν πόλιν, τὶς ἀτέλει-
ες ὥρες τῆς ἀργίας. Κι' ὁ καλὸς
σύντροφος, ὁ πῶς πρόθυμος
κι' ὁ πῶς πρόχειρος, εἶναι τὸ βι-
βλίον. Προμηθεύετε ὅσα περισσό-
τερα βιβλία μπορεῖτε γιὰ τὶς δια-
κοινές σας. Σὰς συσταίνω τοὺς πα-
λιόφους μου Τόμους, τοὺς τόμους τῆς
Βιβλιοθήκης μου καὶ, ἀπὸ τὰ βι-
βλία τοῦ κ. Ξενοπούλου, ὅσα εἶναι
τῆς τῆς ἡλικίας σας, τὴν τοῦλάχιστο
ἑκατὸν εἶναι μόνο γιὰ μεγάλους:

Ἀδελφούλα μου, Π. Θέτρο,
Περὶ τῶν ὁδῶν τῆς Ἑλλάδος, ὁ
Τρελλὸς μὲ τοὺς
Κόκκινους Κρίνους κλπ. Σὰς
συσταίνω ἀκόμα κι' ἕνα ὠραϊότατο
πραγματικὸν βιβλίο, τὰ Παραμύ-
θια τῆς συνεργατρίας μου δ. Γεωρ-
γίας Τερσοῦλη (Μία φορά κι' ἔ-
ταν καιρὸς) ποὺ σὰς εἶπα ἄλλοτε
κι' αὐτὰ. Πωλεῖται δρ. 40 στὸ Βι-
βλιοπωλεῖο Η. Δικαίου, ὁδὸς Βου-
λῆς, 5.

Στοὺς δασκάλους: πάλι καὶ στὶς
δασκάλισσες τοῦ κύκλου μου, —μο-
λὸν εἶναι βιβλίο γιὰ τὸν καθέ-
να, — συσταίνω τὴν Ἑθνικὴν Ἀγω-
γὴν τῆς δ. Ἀριστοῦς Ταμπακοπού-
λου καὶ τοῦ κ. Ράλλη. Περιέχει,
σὲ καλὴ γλώσσα καὶ ἀπλὸ ὕψος,
ἐπεὶ πρέπει νὰ ἐξηγῆται νέος μορ-
φωμένος Ἑλληνας, ὅλες τὶς στοι-
χειώδεις γνώσεις γιὰ τὸ θεῖο, τὴν
Πατρίδα, τὴν Πολιτείαν, τὴν Κοινω-
νίαν, τὴν Οἰκογένειαν. Κι' αὐτὰ ὅλα
μὲ ὠραία ἀνάπτυξη, μὲ πολλὰ πα-
ραδείγματα, μὲ ποιήματα, μὲ ρη-
τὰ κλπ. Τιμᾶται δρ. 50 καὶ τα-
χυδρομικῶς δρ. 55.

Εὐχαριστῶ, Φωτεινὴ, γιὰ τὶς
πληροφορίες περὶ τοῦ Ἑρμού
Σταυροῦ τῆς Νεότητος καὶ γιὰ τὸ
πυλᾶδιον τοῦ περιοδικοῦ τοῦ ποὺ
ποὺ ἐστειλες. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα,
νὰ τοὺς θυμίσῃς τὴ γαλλικὴν πα-
ροῖμα «σὲ μικρὰ κουτάκια τὰ ἐκλε-
κτά μωρικὰ». Ἐστὶ καὶ τῆς «Δια-
πλάσεως» τὸ κοντὶ εἶναι μικρὸ
δὲν ἔχει δηλαδὴ τὶς πολλὰς καὶ με-
γάλας σελίδες ἄλλων περιοδικῶν
ἢ ὅλη τῆς ὁμῆς εἶναι τόσο ἐκλε-
κτικὴ, τόσο πυκνὴ, τόσο πολυτιμή,
ποὺ μοιάζει πραγματικῶς μὲ ἀπό-
σπασμα. Καὶ ἔξω, γιὰ ἐν κ. μι-
κροσκοπικὸν μπουκαλάκι μὲ ἀπό-
σπασμα ῥόδων, χρειάζεται ὁλόκε-

ρος ῥοδόκηπος... Δυστυχῶς, τὰ
παιδιά ποὺ τὸ καταλαβαίνουν αὐ-
τό, ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάντα
λίγα. Τὰ διαλεχτὰ παιδιά, τὰ με-
τρημένα. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι
νὰ τὰ βροῦμε ὅλα. Γιατὶ βέβαια
δύναται καὶ πολλὰ ἄλλα, — κι' ἴ-
σως δύο φορές: ἄλλα τόσα ἀπ' ὅσα
ἔχω σήμερα, — ποὺ δὲν μὲ παίρνουν
μόνο γιὰ τὴν δὲν μὲ ἔβρουν. Ἐ, θὰ
μὲ μᾶθουν σιγά-σιγά κι' αὐτὰ ἀπὸ
σὰς μὲ τὸ ἑσπάρθωμά σας...

Νάρκισσε, ὁ κ. Φαίδων ἔλαβε
τὸ γράμμα σου κι' εὐχαρίστωσέ το
ἀπαντᾷ: Κατὰ τὴν ἰδέαν του, ὁ Ἀν-
δριώτης ἐκείνος μὲ τὶς Νεράιδες,
εἶδε ὄνειρον ἐπιφύλαττον τὸν κατε-
τράμαζε. Στὸν ὕπνον του μπόρει καὶ
νᾶπσε, νὰ κῦλῃ καὶ νὰ χτύπησῃ.
Ἐστὶ τὸν βροῖκαν σὲ κακὴ κατὰ-
στασιν, τὸν πῆραν καὶ τὸν περιποι-
ήθηκαν. Ὅσο γιὰ τὴ διήγησιν τῆς
προηγμένης, κι' αὐτὴ δὲ ἐξηγεῖται
μὲ κάποια ὄνειροφαντασία τοῦ μι-
κροῦ. Νεράιδες δὲν υπάρχουν οὔτε
ἐξανθῶ οὔτε μελαχχοῖνες. Ἡ ἀρνη-
σις δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσιν μὲ τὸν
ὄλισμό τῆς ἐποχῆς μας! Ὁλ' αὐτὰ
εἶναι γεννημένα ἀ τῆς φαντασίας,
ποὺ τὰ βλέπουν μερικὸι καὶ στὸν
ὕπνον τοῦ, ἡ καὶ στὸν ξύπνιον, ὅ-
ταν εἶναι ὑπερβαλλόμενοι καὶ ὑπερ-
μυροῖ, ἀλλὰ φρονησικῶς ὅπως τοὺς
λέει ὁ λαός. Μὲ ἄλλου: λόγους. Ὁλ'
αὐτὰ υπάρχουν μόνο μέσα μας, εἶ-
ναι ὑποκειμενικά. Ἐξω δὲν υπάρ-
χουν. Γι' αὐτὸ, λέει ὁ κ. Φαί-
δων πρέπει νὰ εἶσαι ὑπερβέβαιος.

Ναί, Διάντα, νὰ κάμῃς αὐτὸ τὸν
ἔρανον μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν
φίλων σου γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Ἰλλέ-
μη, ἀφοῦ στάθηκε κι' ὁ πρῶτος σου
δάσκαλος κι' ἀφοῦ τὰ πρῶτα σου
ποιήματα τάγραψες μετὰ τὴν ἀνά-
γνωσιν τοῦ «Παλιῶ Βιολιῶ» καὶ
τῶν «Κεμελιῶν» σου. Πόσο θὰ κα-
μάρων, ἂν ᾄδῃς ὁ καμμένος, γιὰ
τὴν μαθήτριά σου ἑθαλε! Καὶ στὸ
λέω χωρὶς κανένα φόβον πῶς μπο-
ρεῖ νὰ σὲ χαλάσουν οἱ ἐπαινοί. Ἡ
ἀνάπτυξί σου ἔχει περάσει τὸ ἐπι-
κίνδυνον αὐτὸ σημεῖο. Τώρα, καὶ
νὰ σ' ἐπαινοῦν καὶ νὰ σὲ κατηγο-
ροῦν, γιὰ σένα δὲ, ἔχει σημασία

